ముళ్ళపూడి వెంకట రమణ

ఇరుసున బెట్టని కందెన

“చావుపుటకలాఫీసులో, ఆడు, చౌదరి గారి పుటక తేదీకి సర్టిఫికెటింత వరకూ ఈలే” అన్నాడు సుబ్బరాజు వచ్చి కూర్చుంటూ.

“దానమ్మ శిఖా... అదేటయ్యా? అయ్యన్నీ గడికో గంటకో వస్తయే... గిట్టనోళ్ళెవరేనా మీకన్నా ఎక్కువ తడిపుండాలాడిని-కాగితం ఆలీసెం జెయ్యడానికి” అన్నారు రెడ్డిగారు నవ్వి.

“అబ్బే. అసలు మనోళ్ళు కడితేరా తడపలే. పంతాలొచ్చినయి. ఆడు రేటు పెంచాడు. మామూలు రోజుల్లో మామూలు పన్లకిచ్చే మామూలే ఎలక్షను రోజుల్లో ఎలక్షను పన్లకావలసిన కాయితాలకీ ఇస్తే ఎలాగండీ అంటాడాడు..నివ్వడిగే డబ్బుతో పాకిస్తాన్

కంట్రాక్టుకి తీసుకొని డెమాక్రసీ కట్టించొచ్చునంటారీళ్ళు".

రామిరెడ్డిగారు నవ్వి వూరుకున్నారు.

"పెద్దంత్రం చిన్నంత్రం వద్దాని" అన్నాడు సుబ్బరాజు.

''ఆఁ ఎక్కడికిలే. ఎవుడూ పెద్ద గాడు. ఒకడు పెద్దయితే ఈ గుమాస్తా గాడి కొరిగి సచ్చేదేటి? అసలదీగాక, పెద్దలొచ్చారని రివాజైన ధర్మాలేడకి బోతాయి? ఆమధ్ది నోమారు జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు స్వయంగా ఓ కోఆపరేటివ్ సొసయిటీ బెట్టించారు. రెండు మూడేండ్లయిందనుకుంటా. అది రిజిష్ట్రీ గావటానికి కాయితాలు పడేశారు సొస యిటీ వోళ్ళు. కాని కదిల్లావే! ప్రధాన మంత్రిగారి ప్రమేయం ఉన్నపని అని వీళ్ళు, పని అని మాత్రవేఁ అవతలోళ్ళు అనుకున్నారు గావాల. ఆర్నెల్లయినా రిజిష్ట్రీ కాయితాలు కదిల్సావలే. ఆవటా పెద్దాయన కోంబడి—నాలాటోడు చెయి జేసుకున్నపన్లె మీ రెడ్డు బేపులోబడి ఇన్నాళ్ళు దీసుకుంటే, జనం గతేంగానూ అని ఇదయిపొయ్యాడు.

"అసలీ కాయితాలు కదలవు. కొన్నా ళ్ళలోగా కదిలించబోతివా అనాక గాలేసి ఎగిరిపోతాయి. అందుకనే 'బరువేదేనా' పెట్టమన్నారు. మరి ఆ బరువు ఎంతనేదే తెలియాలి. ఎక్కువైతే కాయితవూ, బరువుకూడా ఎగిరిపోతాయి. మరీ ఎక్కువయినా చిక్కే. అన్నిబల్లలమీదా అలాగే బరువులు బెట్టాలి. శివరావని ఓ ఖడేరావుండేవాడు. ఈ బరువులూ తూకాలూ ఆయనకి తెలిసినట్టు మరొ కడికి తెలీవు. ధర్మరాజులే. తూకాన్ని మీరి తులవెఁక్కువ దీసుకున్నట్లగుపించే వాడుకాడు. ఊళ్ళో పెద్దలికీ ఆఫీసులో పెద్దలికీకూడా హడలే శివరావంటే. ఏ ఆఫీసులో పెట్టినా అంతే. అసలు అధి కార్లు చేసిన పెద్ద పొరపాటేవిటంటే శివరావుని పదిరకాల ఆఫీసులకి, జిల్లాల తాలూకాల వారీగా బదిలీలు చెయ్యడం. ఎక్కడికక్కడ ఆయనకి శిష్యగణం తయారయ్యేది. ఏవుంది విద్దె నేర్వంగానే ఇహ గురువుకి నామాలుపెడితే ధప్ప పనికాదనుకొని ఆ పని చేసేవారు. ఆయన కొత్తచోట ఇంకా బాగా నొల్లుకో వచ్చునని జరిగేవాడు. నువ్వాయన్నె లాటి పర్రలో పడెయ్యి; దాన్ని సాగుకు లాయికీ జేసేవాడు. వనరులున్న పీడబుర్తీలో ఎంతలా పండించాడో ఇంకో దాంటోనూ అలాగే పండించే వాడు. ఎర్రబేపు ముళ్ళు కట్టడం, విప్ప డంలో బ్రహ్మ. బ్రహ్మకి బ్రహ్మ ముళ్ళ గురించి తెలిసిందానిక న్నెక్కువ దెలుసు. ఆ తాళ్ళులాగి, కథని ఆడించ డంలో తోలుబొమ్మ లాటగాని కన్నా ఒడుపులు తెలఁసు.

వెనకటికో కథ జెప్పారు చూడు. పరమ లంచగొండి నొకణ్ణి ఏంజెయ్యాలో దోచక విసుగెత్తి రాజుగారు దివాణంలో

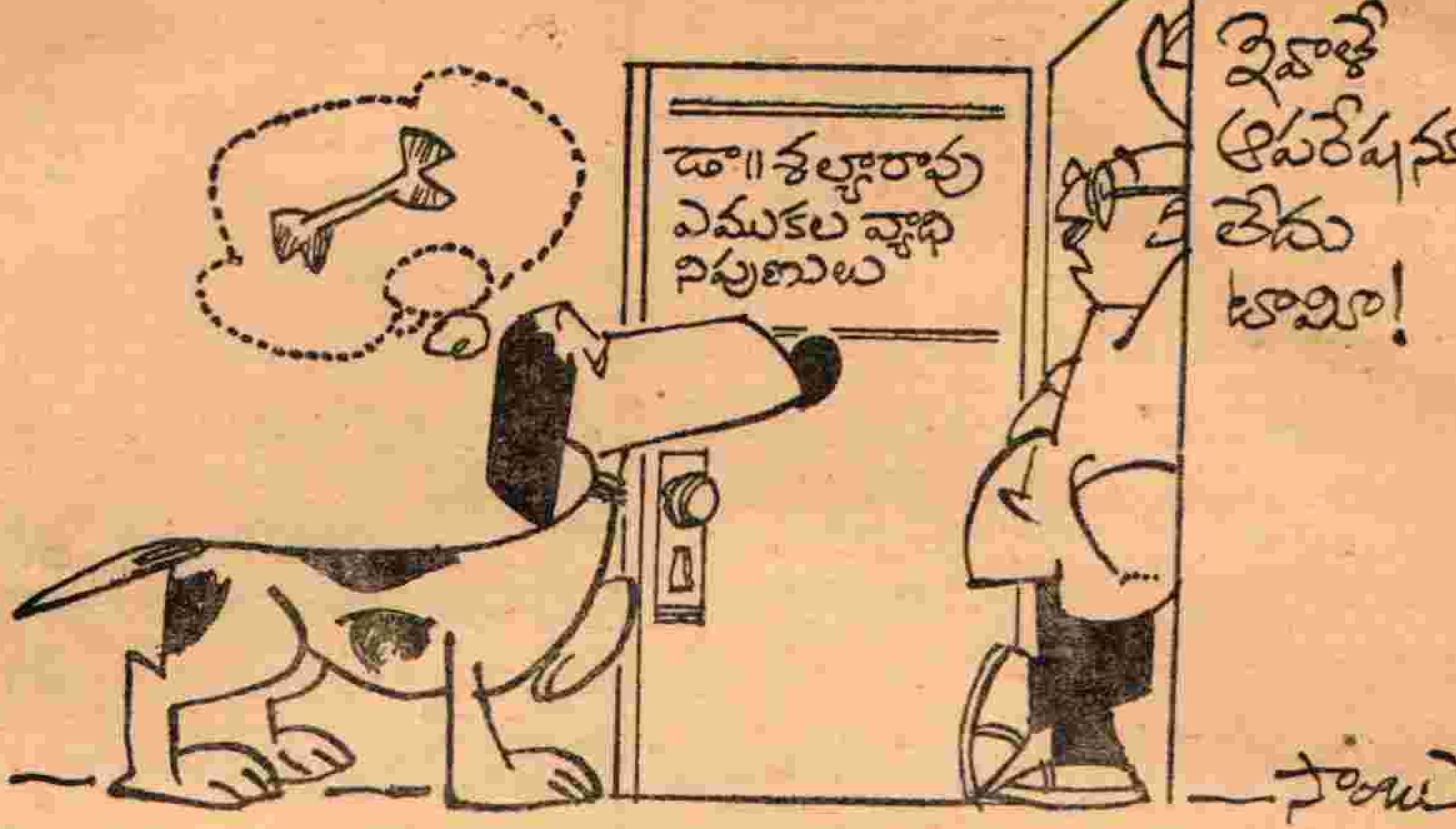

గంటలుకొట్టే పనికి బెట్టాడు – ఇహ వీడెలా గడిస్తాడో చూదామని. ఆర్నెల్లయ్యాక, "ఏరా, పైనేమన్నా గడిస్తున్నావా ఇంకా" అన్నారుట విలాసంగా. 'చిత్తం ఏలినవారి దయుండగా కొరవేవిటి? పూర్వంకన్నా మెరుగే' నన్నాట్టవాడు. రాజావారు తెల్లబోయి ఏవిటి నీ కథ చెప్పమన్నారు. తలగాస్తానని మాటతీసుకొని వాడు చెప్పేశాడు. రాజుగారికిద్దరు భార్యలు. పెద్దరాణి భవంతిలో నడిరేయిదాకానూ, చినరాణి భవంతిలో మూడు నాలుగు ఝాములూ గడపటం రివాజు. వీడదిచూసుకొని గంటలు కొంచెం తొందరగాకొట్టి ఝామున్నరలో రెండు ఝాములు నడిపించాడు. అక్కడితో పెద్దరాణిగారు, ఇది చిన్నామె పని అని ఊహించి, గంటలవాడికి కబురంపి బహుమానమిచ్చింది. ఆనాక వీడు ఈవిడింట రెండుఝాములనీ మూడో ఝాముదాకా పొడిగిస్తూ గంటలు కొట్టాడు. ఆ వైనం తెలిసి చిన్నామె తృణరాశి అంత డబ్బు తృణంగా యిచ్చింది. ఈ రకంగా ఏలంపాటలా పెంచి గడించాడు వాడు. దరిమిలాను, తన మోజునుబట్టి కదిలే వీలుకోసం రాజుగారుకూడా అడపా దడపా మంత్రపుష్పం మంజూరు జేయిస్తూ వచ్చారు.

శివరావుగారు వాణ్ణి చంపిపుట్టాడు. వాడి అంశలు ఈనాడు మన డిపార్టుమెంట్లలో వెలిసి తామర తంపరలా వర్ధిల్లాయి.

రాజులే అలా దారికొచ్చి ఇలాటి కళాకారుల్ని గౌరవించగా లేంది, ఇహ మంత్రులెంతగా మన్నించుకోవాలో నువ్వే చెప్పమరి. రాజుల రోజులు పోయాక, కళల పోషణ మంత్రులపైనా, ప్రజలపైనా బడింది కదా!

అయినా శివరావువంటి వాణ్ణి సుంకాల

అంకయ్య 'నివ్వెంత? పో' అన్నాడు అజ్ఞానంకొద్దీ. అప్పటి కతనో మినీస్టర్రి గారిబంధువు. రాజకీయాల్లో పైకొస్తున్న నాయకుడూను.

'కాయితాలమీద బరువు పెట్టండి' అని శివరావు అనగానే అసలాయన కర్థందెలీక బరువు నే పెట్టడమేవిటి? ప్యూన్ను పిలిచి పెట్టమను. అని మాట విసిరికొట్టి వెళ్ళాడు.

గాలి విసురుగా వేసిందిగావును. కాగితాలు ఎగిరిపోయినట్టున్నాయి. దరిమిలాను వాటిని వెతికి తేవడానికి ఎన్ని నెలలో పట్టింది.

ఆనాటివరకూ సాధించేందుకు ఘన కార్యాలంటూ ఏవీ లేకుండా ఉన్న అంకయ్యగారు, ఈ విధంగా అయిదారు పెద్దనోట్లు వదలిపోవడంతో ఈ లంచ గొండితనము, అవినీతి నిర్మూలన అనే దాన్ని దొరకబుచ్చుకొని ఉపన్యాసాల్లం కించుకున్నాడు. అదే తనజెండా అని ఎగరేసి పేరు దెచ్చుకున్నాడు. ఎలక్షన్లకి నిలబడి గెలిచి, మంత్రాంగ నిర్మాణ యంత్రాంగంలో హైక్లాసు ల్యాబ్రికేషను జేసే ఒడుపులు దెలీక ఆవదం చేతులికి పూసుకుని, దిగజారి పోయాడు. మళ్ళీ కొన్నాళ్ళు లంచగొండితనంమీద ఉపన్యాసాలిచ్చి హడావుడి చేశాడు. ఈ మధ్యలో శివరావుని బర్తరఫ్ చేయించాలని ప్రయత్నాలు చేస్తూ వచ్చాడు. అయినవాళ్ళు నవ్వారు రామాయణంలో పిడకల వేట లాగిదేటయ్యా అని. అదీగాక, ఉజ్జోగులు జోలికి, అందులో రాటుదేలిన ఘటాల జోలికి, కొన్ని డిపార్టుమెంట్ల జోలికి పోరాదని హితవు చెప్పారు. డిపార్టుమెంటోళ్ళు నిన్ను జూసి అగ్గగ్గలాడితే చూసి ఆనందించాలే దప్ప జులుంజేసి హద్దు మీరవద్దన్నారు. ఈ అధికారం అనే ఆ యొక్క భవంతిలో అన్నిద్వారాలూ దెరిచి అన్ని గదుల్లోకీవెళ్ళు గాని, ఆ యొక్కద్వారం జోలి పోవద్దన్నారు. అంకయ్య విన్నాడు కాడు. ఐదారుసార్లు దండెత్తాడు. ముఖ్యంగా శివరావుని ఇరికించాలని. జూశాడు పంతంకొద్దీ.

బొంకాడ నేరిస్తేగాని రంకాడ రాద న్నారు జూడు. శివరావు ముందర అదే విద్య సాధించాడేమో అంకయ్య పట్టుకు అంకలేదు. ఓమారు ఒహ పెద్ద మనిషి లంచం ఇవ్వబోతున్నాడని దెలిసి నోట్లు నంబర్లు రాసుకొని, పోలీసుల్ని మాటుబెట్టి, ఆ నోట్లు శివరావు చేతికివ్వగానే వాళ్లొచ్చి చుట్టుముట్టి పట్టుకునేలా వ్యూహం వేశాడు.

శివరావు భయపళ్ళేదు సరేగదా వాళ్ళన్చూసి పకాల్న నవ్వాడు. ఎదురు డబాయించాడు. ఈనగారికి మొన్న చేబదులిప్పించిన పెద్దమనుషన్నాడూ, ఇదాయిన్దీ, ఆయనెవరో, ఆయన పేరేమిటో చెబితే మీరీ చాయలికిరారూ అన్నాడు. అన్నాక అందులోఒకణ్ని ఆ

యువ

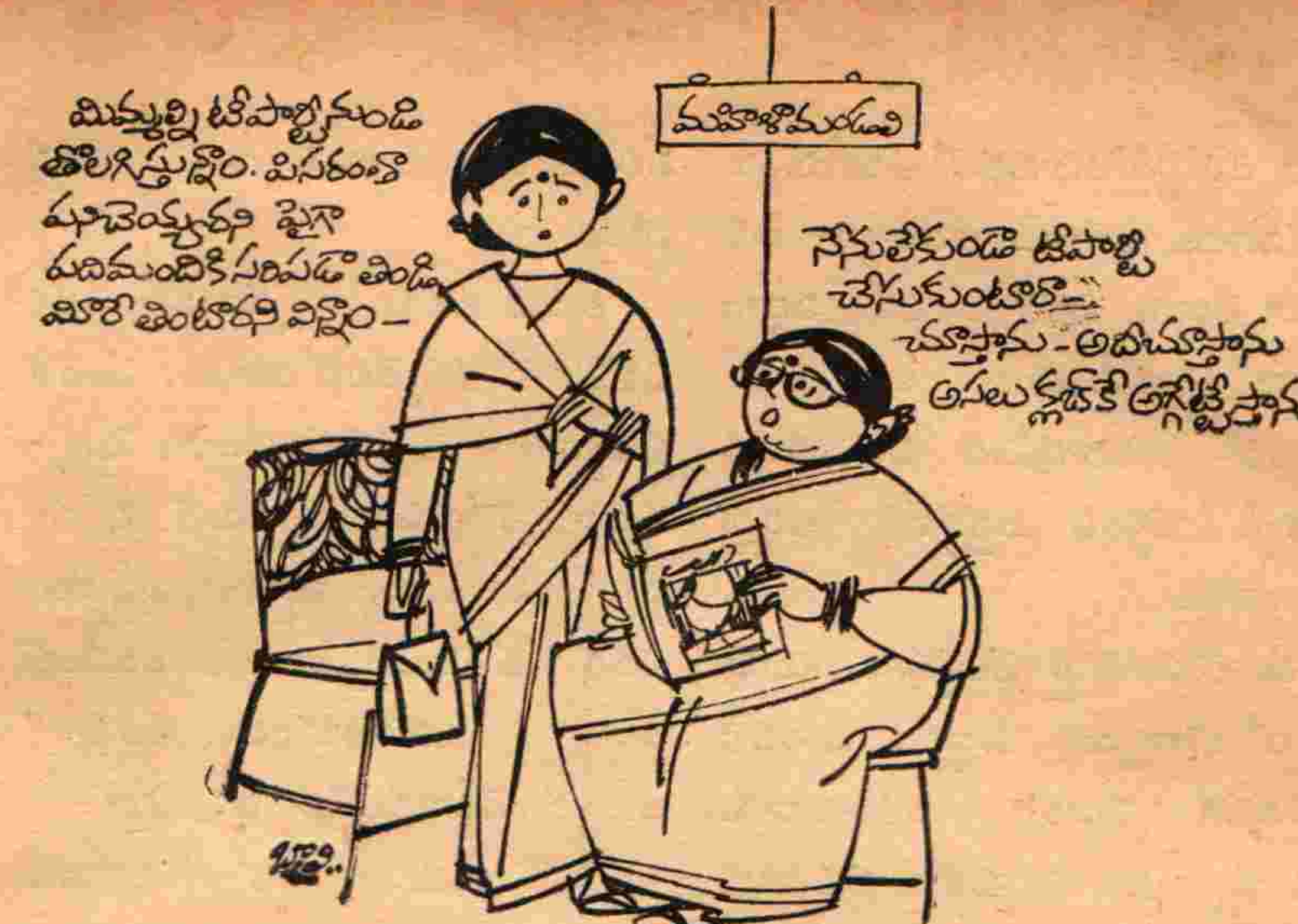

పేరు చెబుతా రమ్మని పక్కకు తీసు కెళ్ళి చెప్పాడు......కేసు కామాఫయి పోయింది. ఇలా నాలుగైదు దఫాలయ్యే సరికి తిక్క పెరిగి దొంగ సాక్ష్యాలు తయారు చేయించాడు. మరి నిజం సాక్ష్యాలు బైటికి రావాయె. రప్పించినా రాజులూ, మంత్రులూ ఉంటారాయె. అధర్మాన్నధర్మంతోనే గొట్టాలని సర్ది చెప్పుకు నీ యేర్పాటు చేసాడు. లంచ గొండి కమిటి ఒకటేశాడు వాళ్ళచేత రిపోర్టు తయారు చేయించి దాన్ని ప్రభుత్వం దగ్గరికి దెప్పించ బోయాడు. ఆ నివేదిక రాయడం, టైపుచేయడం కాయితాలు దొంతర్లు బెట్టడం, దానికి పిన్నులు గుచ్చబోతే అవి వంగిపోవడం, స్పెషలు సైజు పిన్నులు తెప్పించడం, వాటికీ ఆ బొత్తి లొంగకపోవడం, ఫారిన్ పిన్నులకి ఇండెంటు పెట్టడం, అది ఢిల్లీలో శ్రీ మినిస్ట్రీ ఆఫ్ కామర్సు ఎండ్ ఇండస్ట్రీ వారికి వెళ్ళడం, ఇంపోర్టు ఇరకాటాలూ, కొత్త బడ్జెట్టు, పిన్నులు రావడం, ఢిల్లీనుంచి దేశం రావడం. ఈలోగా సిరా ఒలికి బొత్తి పాడవటం, కొత్తకాయితాల కిండెంట్లు, ఆలస్యం దేని కైందని ఓ కమిటీ, అది మీటింగులు పెట్టడం. ఎక్కడ జరగాలి అన్నదాని మీద రభసలు, రాయలసీమ, తెలంగాణా వర్గాలలో అసంతృప్తి, నిరసనలూ, నిర శన వ్రతాలూ, ఊరేగింపులూ, చివరికి కమిటీ మీటింగులూ, రిపోర్టు రాయడం, అది వచ్చేవరకూ అసలు రిపోర్టు ఆగడం, ఎర్రటేపుముళ్ళు చిక్కులు పడటం, ఆ రిపోర్టు కాగితాలు పీటిలోకీ, దీనివి దానిలోకీ పోవడం...వగైరాలు అన్నీ యథాప్రకారం జరిగాయి.

'గిట్టనివాళ్ళు' అంతా పోగై లంచ

గాంఢి రిపోర్టేదీ అని సభలో అంకయ్యను నిర్దీశడిగారు. లాలూచీ అయ్యాడా అని ఎద్దేవా చేశారు. ఎరక్క చిక్కుపడ్డాం దేవుడా అనిపించింది అంకయ్యకి. రోషంతో శివరావుమీద విరుచుకుపడి ఇంక్వైరీ బెట్టించి బర్తరఫ్‌కి ఆర్డర్లు వేయించాడు

ఈ లోపల కొత్త ఎలక్షన్లు కనుచూపు మేరలో కొచ్చాయి. ఏణ్ణర్థం ముందరే జాగర్తపడి ప్రచారం ఆరంభించాడు అంకయ్య. ప్రజామిత్రుడనీ, సన్నకారు జీవాల బలం అనీ, ఉద్యోగుల సంరక్షకుడు అనీ అనిపించుకున్నాడు. అడగని వానిది పాపం అన్నట్లు సభలకీ సన్మానాలకీ వెళ్ళసాగాడు. ముసలి రైతుకు ఎనభై మూడవ ఏడు వచ్చిన సభ, పన్నెండో సారి స్కూలుఫైనలు తప్పిన విద్యార్థికి రజతోత్సవం, ఒక ముసలి ఉద్యోగికి రిటైర్ అయిన తరవాత ఏడోసారి పదవి పొడిగింపు సభకీ ఇలా అన్నిటికీ వెళ్ళాడు. పేరు మారుమోగి పోయింది. అంతలో ఒక బ్రహ్మాండమైన సభ రాబోతూందని తెలిసింది. దానికి రెండుజిల్లాల ప్రజలు ఏకమై ప్రోత్సాహంతో ఉత్సవం చేస్తున్నారట. ఎవరో ఒక వృద్ధమూర్తి పదవీ విరమణ చేస్తున్నాడు. వీడ్కోలు సభ. దానికింకెవరో అధ్యక్షత వహిస్తారని తెలిసింది. కాని, చివరికి వారిని వక్తలుగా వేసి అంకయ్య గారిని అధ్యక్షులుగా పిలిచేవరకూ అంకయ్యగారు నిద్రపోలేదు.

చివరికి సభకు వెళ్ళినవాడు వేదిక ఎక్కగానే కళ్ళుతేలిపోయాయి. ఎంచేత సుబ్బరాజూ! నిద్రమత్తు వల్లనా? పైత్యం వల్లనా? గోడపైన అందమైన సినిమా హీరోయిను బొమ్మ పెట్టినందు వల్లనా? ఎదర సభలో అప్పులాళ్ళు కనబడినందు వల్లనా? మెడబెణికినందు వల్లనా?" అన్నారు రెడ్డిగారు కథ ఆపుజేస్తూ.

"ఏం కాదు. ఆ ఉద్యోగ విరమణ సభ శివరావు గారిదై ఉంటుంది. రెండేళ్ళనాడు వేసిన బర్తరఫ్ ఆర్డరు కాయితాలు ఇంకా డిపార్టుమెంటు దాకా వచ్చే ఉండవు. ఈ లోగా శివరావుగారికి వైసు నిండింది. రిటైరై పింఛను తీసుకునే టైమొచ్చింది. ఇరుసున కందెన బెట్టక పరమేశ్వరుని బండియైన బారదు సుమతీ" అన్నాడు సుబ్బరాజు నవ్వి.

"మరి అంకయ్యగారేం జేసుంటాడు? ఇవాళో రేపో డిస్మిస్ కాగితాలొస్తాయి అని సభలో జెప్పాడా? అస లేం మాటాడకుండా సభ విడిచిపోయాడా?"

"ఎందుకూ? ఆడికోసం మూడు జిల్లాలజనం పోగైన మీటింగుని వదులుకుంటాడా, ఎవడేనా? శివరావు నీతి నిజాయితీలని కాస్త పొగిడి, తనక్కావలసిన ఉపన్యాసం చెప్పుకొనుంటాడు" అన్నాడు సుబ్బరాజు.

రామిరెడ్డిగారు తృప్తిగా నవ్వారు.